

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XXIII. Omnes ferè, Dei tamen gratia fretos, debere ad divinam hanc
Vnionem aspirare & contendere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

DE ORATIONE DIVINA CAPVT XXIII.

*Omnes ferè, DEI tamen gratia fretos, debere
ad diuinam hanc Unionem aspirare &
consendere.*

Legend.
noft. Phil.
lip. art. 6.
disc. 1. 3.
part. Trac.
tat. 1.
Theolog.
myft. &
fecl. 6.
Tract. 4.
disp. 1. di.
rectorij
myftic.
noft. An.
tonii.

Hæ sunt igitur difpofitiones à nobis jam fupè-
rius relatæ, quas diuinâ adjutus gratiâ nullus
eft qui non poffit præftare, atque medijs iis ad di-
uinam unionem totis viribus conari, maximè illi,
qui in via Purgatiua & Illuminatiua mediocriter
verfati, ad Unitivæ exercitia confcendunt: iis e-
nim non folùm defiderare, fed & toto conatu
hanc intimam animæ cum DEO adhæfionem
procurare licebit. Nos enim, qui ad hoc conditi
lumus, ut fruamur DEO, & immenfam ejus boni-
tatem agnofcamus, atque ei in hoc exilio arctiffi-
mè tamq̃ iam fupremæ hujus vi æ felicitati unia-
mur, ac futuram beatitudinem aliquo modo in
hac peregrinatione inchoatam prægustemus, ut
latius cap. 2. pertractavimus.

Ad hoc enim donata nobis memoria eft, ut
DEI reminifcamur; ad hoc concessus Intellectus,
ut per fidem & contemplationem ad altiffimam
DEI cognitionem affurgamus; ad hoc præftita
voluntas, ut DEUM fummo amore profequa-
mur, eique intimè uniamur: ita ut tota anima cum
omnibus potentijs & viribus fuis in DEUM col-
lecta, unus Spiritus fiat cum eo, ut nihil memine-
rit nifi DEI, nihil fentiat intelligatve nifi DEUM,
& omnes affectus in amoris gaudio uniti, in fola
Conditoris fruitione fuaviter quiefcant. Quare et
go has excellentiffimas animæ vires in nobis mar-
cefcere linemus, illasq; ad folas res infimas cogi-
tandas & amandas deieciemus? Vocat nos Deus,
qui eft fummu & incommutabile bonu, & pla-
nè invitât ad fupèrius intimam unionem, ac felici-
tiffimam, quantum fieri poteft in hac vita, fructio-
nem, fapè in Scripturis clamitans: *Omnes fitientes
venite ad aquas, & qui non habetis argentum, prope-
rate, & emite vinum & lac abfque ulla commutatio-
ne: quare appendit tu argentum, & non in panibus; la-
brem & non in faturitate; & alibi: Bibite amici, &
inebria mini chariffimi.* & nos, fprets bonis non pe-
nituris, labimur ad terrena. Vocamur ad magna,
& volumus minimis eße contenti. DEUS para-
tiffimus eft dona ampliffima nobis elargiri, imò
feipfum excellentiffimo modo animæ communi-
care & unire, fariare feipfo omnes animæ rationa-
lis finis cupit: nos verò argentum & laborè no-
ftrum non in inquirendis cæleſtibus panibus, id
eft, in DEO, qui folus poteft fatiatam ac felicem
reddere animam; fed potiùs in rebus caducis &
transitorijs vitam & laborem inſumimus.

Solus
Deus
poteft
quiescere
& fariare
cor no-
ſtrum.

Naturalis quidem locus animæ à vitijs purga-
ta: DEUS ipfe eft, quia appetitu naturali tendit in
originem fuam, ſicut ignis furſum, & lapis deor-
ſum naturali impetu fertur; quare in ſolo DEO
quieſcere poteſt, in quietuq; eſt cor noſtru, do-
nec ad illum finem pertingat, ad cujus quidè adep-
tionem conditum fuit à DEO. Fecitſti nos Domi-
ne (inquit D. Auguſtinus) ad te, & inquietum eſt cor
noſtrum, donec perveniat ad te. id eſt, arctiſſimo a-
moris vinculo tecum conjungatur. Solo DEO
Conditorè poterit rationalis animus ſatiari, ſine
quiete vagus, ſine refectione famelicus homo ab-
errat, quamdiu brachijs charitatis DEUM perfe-
ctè non conſtringit. Quibuſlibet divinis ſpiritua-
libus, quibuſlibet conſolationibus affluat, quibuſ-

libet virtutibus abundet, ſatiari nequit, niſi per æ-
moris contactum & unionem DEUM confequa-
tur, eique felicitè copuletur, qui eſt torrens & pe-
lagus inæſtimabilium voluptatum, exuberantique
plenitudo omnium bonorum.

Unde multam planè legendi ſunt (ut in eodem
fermè propoſito pius quidà Auctor proſequitur)
qui ſenſibus dediti, ac ſolu externi exercitii per om-
nem vitam contenti, interiorem animæ fundum, bea-
tamq; illam cum DEO unionem negligunt: ipſi enim,
dum veram ſui mortificationem parvi faciunt, & ata-
tem viresq; in hijs, quæ præcipuè neceſſaria non ſunt, ab-
ſumunt, nimirum parum, aut nihil in ſpiritu proficiunt,
ſemper in eodem loco harentes. Hæc autem verba ſon-
ora, ſaltem corde & opere dicunt: Uniat ſe DEO qui
voret, nos quidem id non curamus, cum ad eam rem
apri non ſumus. Atqui etiam ſimplices & idiota poſſunt
ad ipſam Theologia myſtica ſapientiam & unionem
pertingere: neque enim hic ingenij ſingulare acumen,
ſed puritas ac humilitas cordis, & liberis nuditasque
mentis, ac fervens amor requiritur. Planè humili ar-
densque affectus, magis quàm ſubtilis & inveſtiganti in-
tellectus hominem eò perducit.

Et inſit: Bona quidam & Domino grata ſunt ex-
terna exercitia, laudes divinas pie decantare, multas
preces ore proferre, genua fleſcere, devotionis ſenſibus
DEUM colere, jejunare, vigilare, ac ſimilia peragere;
ſed incomparabiliter melius eſt exercitium internum,
quo homo deſideranter ardentèque ſe ad DEUM non
per ſenſus & imagines, ſed modo quodam ſupernatu-
rali ſe extendit, ut ei uniatur.

Ea verò quæ hæcenus diximus, eo quidem ſen-
ſu accipienda ſunt (ut jam ſapè prænotavimus) ut
liceat expediatque mediocriter ſaltem exercitii
ad Unionem divinam aspirare; nam in exercitijs,
& qui non ita dudum Ægyptum reliquerunt, &
quos vitiolorum ſqualor, ſive habitus nondum ab
anima eradicari adhuc eam deformant, non de-
bent ita eße impudentes, ut relicto oſculo pedum
ac manuum, ad oris oſculum ac ſacraſſimos cæ-
leſtis ſponſi amplexus temerè aſpirent. Piùs igitur
ad pedes Domini reſidens, ſordes abluit, for-
mam excolat, habitum componat, abnegationi
mortificationiq; ſui ipſius ſtrenuè ſtudeat, virtu-
tum exercitijs inſiſtat, Chriſti Domini imitationi
det operam. Et tunc demum liberius (ſervata ta-
men filiali verecundia) ad DEUM per ſpeculatio-
rias Oraones, ac ſanctam introveſtitionè aſpiciet,
erigatq; ſeipſu cū fiducia magna, & ad ſublimio-
ra Regis æterni oſcula humiliter aſſurgat, quouſ-
que ab ipſo gloriæ Rege ſurſu actus, ac proximio-
ribus diſpoſitionibus præparatus, ad cellam vi-
nariam introducatur. Tunc enim (ut rectè Caſſia-
nus fermè in hoc propoſito Collat. 10. cap. 7. ſci-
licet cū fuerint hæ diſpoſitiones perfectæ) con-
ſummatur in nobis illa Salvatoris noſtri oratio, qua
pro ſuis Diſcipulis oravit ad Patrem, dicens: Dilectio,
qua me dilexiſti, in eū ſit, & ipſi in nobis. Et iterum:
Ut omnes idem ſint, ſicut tu Pater in me, & ego in te,
ut & ipſi in nobis unum ſint, quando illa DEI perfectiſſa
dilectio, qua prius nos ille dilexit, in noſtri quoque tranſi-
erit cordis affectum, hæc Dominica oratione comple-
ta, quam credimus nullo modo poſſe caſſari. Quod
ita ſit, cū omnis amor, omne deſiderium, omne
ſtadium, omnis conatus, omnis cogitatio noſtra, omne
quod videmus, quod loquimur, quod ſperamus, DEUS
erit: illaque unitas, qua nunc eſt Patris cum Filio,
& Filij cum Patre, in noſtrum fuerit ſenſum mentem-
que tranſuſa: id eſt, ut quemadmodum nos ille ſu-
cra

cera, & pura atque indissolubili diligit charitate, nos quoque ei perpetua & insparabili dilectione jungamur, ita eadem scilicet copulati, ut quidquid speramus, quidquid intelligimus, quidquid loquimur, DEUS sit. In illum, inquam, pervenientes quem praediximus finem, quem idem Dominus orans in nobis optat impleri. *Ut omnes sint unum, sicut nos unum sumus, ego in eis, & tu in me, ut sint & ipsi consummati in unum.* & iterum: Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi ego sum, & ipsi sint mecum. Haecenus Cassianus.

Illud verò adveniat oportet, quòd postquam haec omnia ex acce praestiteris, ne putes te sublimem hanc unionis gratiam ex iustitia meruisse, tibi que infallibiliter concedendam; quae quidem cum donum si DEI ad salutem aeternam non necessarium, non ex iustitia obtineri, sed ex misericordia & liberalitate divina, laboribus & gemitibus impetratur. Gratia quidem DEI est, & ut accipias, desideras, & petes; humiliter servata est, ut magni in oculis DEI fiant. In terrena republica, prima loca & dignitates ambire, superbia est: in domo DEI ad altiorum sedem & sanctitatem contendere, magnanimitas est.

CAPUT XXIV.

De dispositionibus aliis, quae a solo DEO infunduntur.

NOBILIS quidem est hoc ad arcanam cum DEO unionem dispositionis genus, utpote a solo DEO infusum; quod sane neque industria neque cooperatio nostra, etiam divinitus ordinario gratiae influxu adjuncta, pertingere valent succedere: verò aliquando priorum dispositionum generi, si perfecte exerceatur, hoc secundum, quod divinis sumum quidem est, & proximior ad illam Unionem, de qua differimus, dispositio.

S. Bonaventura Opusculo de septem gradibus Contemplationis, priusquam attingat unionem illam felicissimam, de qua sermo noster instituitur, praemittit duas in anima dispositiones, veluti in et alias huic unioni propinquiores, magisque immediate, his verbis: Secundus gradus est, Unctio, id est, visus quidam liquor, qui per totam animam diffusus eam erudit, corrumpit, confortat, disponens ipsam suavitati, ad virtutum caritatem suscipiendam pariter & contemplandam.

Et infra: Unctio mulcet, pinguedinem suam infundens, ut anima ad suscipiendos divinos radios se optior maneant. Tertius est, Voluptuosa interioris hominis elevatio supra seipsum; id est, deservio exteriori homini, ut propius ad fontem divini amoris accedat: nam obliquo exteriori homini, anima pro virtutibus se ad aeterna & altissima sursum extollit, mediantibus activis virtutibus, puritate scilicet & humilitate: humilitate deservit homo exterior, puritate sursum agitur interior, ut divinos radios suscipere possit. Haec est dispositio, juxta viri sancti sententiam, quae in anima sole praecedere, cum a DEO hac deliciolissima unione reficitur.

Est autem bipartita. Prima est, Liquor quidam coelestis, per totam animam diffusus, eandem confortans, corroborans, instigans, intensescens ac disponens ad receptionem & ad contemplationem radiorum veritatis. Secunda est Volatus sive elevatio quaedam animae supra seipsum, quo obliquo hominis exterioris, propius accedit ad fontem divini amoris, seque exigit, quantum fieri potest, ad aeterna.

Thom. a Jesu Oper. Tom. II.

Praecipua verò dispositio ad hanc felicissimam animae cum DEO desponsationem, est ardentissimae divini amoris violentia, quae DEUS animam amoris iaculo vulnerat ad ipsius unionem & amplexum perducit: quae dispositio propria est viginti univis supernaturalis & insule, de qua in hac tractatione differimus. Hujus amoris violentia gradus, quibus anima mirifice ad hanc unionem a DEO effertur & sublimatur, accuratius alius Richardus a S. Victore in Gradibus amoris violenti perstrinxit, ubi quatuor hujus amoris violenti gradus erudit designat; quorum tres priores sunt instar dispositionum ad quartum, quem non immerito appellat deficientem, in quo ista divina unio perficitur & consummatur. Interim Auditoris verba, quanta potero brevitate, Lectoribus proponam: digna sunt enim, ut ab omnibus huic divinae unioni ita denribus sapienter evolvanur.

Vu magna, inquit, dilectionis, magna virtus charitatis, multi gradus in ea, & in eis magna differentia, & eos qui distinguere, vel saltem dinumerare suffiunt. Et dinumeratis aliquibus gradibus, infra addit: Supra tamen omnes gradus dilectionis est amor iste ardens & fervens, qui cor necipit, & medullas transfigit, ut veraciter dicat: Vulnerata charitate ego sum.

Et sequitur: Cogitemus ergo quae sit supereminentia charitatis Christi, quae dilectionem parentum vincit, amorem proli superat, affectum carnis transcendit vel extinguit, insuper & animam suam in odium vertit. O violentia dilectionis! O violentia charitatis Christi! hoc est de quo loqui volumus, de vehementia charitatis, de supereminentia perfecta amulationis, ascendendo ad opera violentia charitatis, & invenio quod charitas vulnerat, charitas ligat, charitas languorem facit, charitas defectum inducit. Quid horum non violentum? quid horum non validum? Haec omnia Richardus. Et post pauca prosequitur, dicens: Primus igitur gradus violenti amoris est, quando mens gradus desiderio suo resistere non potest quin vulnere. Nonne tibi cor parvulum videtur, quando ille igneus amor acutus mentem hominis in dillusos penetrat, affectumque transverberat in tantum, ut desiderium sive vulnere concipere animo non valeat, desiderium ardet, affectus affluat, anhelat profundè ingemiscens, & longa suspiria trahens ut dicat: Vulnerata charitate ego sum.

De signis hujus amoris Richardus inferius addit, dicens: Haec tibi anima vulnerata certa sunt signa, gemitus & suspiria, vultus pallens atque cabescens, qua omnia operatur amor vehemens. Sed post subiungit utilitatem istius gradus, dicens: In primo isto gradu Spiritus iste intrat super mel dulcis ad animam, & inebriat eam in tantum, ut habere dicat mel & lac sub lingua sua. Et parum post: Hic est ille cibus celestis, qui egredientem de Aegypto solet reficere, & per solitudinem ducere, & pascere. Hoc est illud manna absconditum, quod nemo scit nisi qui accipit, non per doctrinam, sed per experientiam. Et hic est ille liquor suavitatis spiritalis, haec tenera suavitatis, qua solet labare & alere, & ad maturitatem paulatim perducere. Et infra: Hoc ergo altissimo per dilectionis gradum agitur, ut dum mens saepe visitatur, saepe reficitur, saepe inebriatur, quandoque ad maiora audenda provocatur, & ad secundum gradum charitatis disponitur. Haec ille.

Secundum gradum amoris violenti, inquit: Richardus, diximus illum qui ligat, sicut primum diximus qui vulnerat. Nonne, inquit, sine omni contradictione animus ligatus est, quando omnium obliviscitur, ut aliud meditari non possit: quia quidquid agit, guide

Et 3

guide

Vischaritatis Christi omnem superat.

Ejus signa & effectus.

Secundus amoris ligans.